

Selvstændighed eller ved den Selvstændighed, der kan bestaae for en Landsdeel, som ikke er udreven af sit nøie og retlig begrundede Forhold til Hovedlandet, skal gives Island, saa mener jeg, at denne Selvstændighed bliver saa fylldig og rigelig, som det vel er muligt. Jeg skal i saa Henseende endnu kun ganske leilighedsvis indsfyde to Bemærkninger. Den ene er den, at skjøndt netop Respekten for denne eventuelle Selvstændighed har bevirket, at Udvalget paa det Alleromhyggeligste har undgaaet at blande sig i noget som helst Spørgsmaal om Ordningen af Islands særlige Forvaltning, saa findes der dog i Betænkningen nogle Antydninger, som jeg troer, at Islænderne maae være vel tilfredse med. I denne er nemlig den Overbestyrelse af Island, som skal og maa findes her i Kjøbenhavn og udøves af en for Rigsdagen ansvarlig Minister — thi hvis dette blev flaaaret bort, var der ikke længer Tale om en selvstændig Landsdeel, men om en selvstændig Stat —, kun betegnet ved Ordet „øverste Ledelse“, fordi Udvalget derved vilde udtrykke, at det forudsatte — uden forøvrigt, at ville blande sig i Spørgsmaalets Detail —, at hele den actuelle og virkelig fyldige Styrelse af Islands Anliggender kom til at foregaae paa Island, saa at Selvstændigheden ikke blot kom til at bestaae i en særlig Repræsentation gennem Althinget, med ogsaa i en med tilstrækkelig Myndighed udstyret local Regjering, naturligtvis under Tilsyn og Overledelse af den hele Regjering og navnlig af den af Kongens Raad, hvem han betroede Overbestyrelsen af Islands Anliggender. Den egentlige Bestyrelse er altsaa tænkt at skulle foregaae saavidt muligt paa Island selv og at skulle indrettes saaledes, at den kan blive fuldstændig stemmende med Islændernes Løve og Islændernes Anskuelse. Den anden Bemærkning, som jeg vilde gjøre, det er, at naar det af Udvalget er foreslaaet, at om Anvendelsen af den Sum, som Danmark skal tilflyde af danske Penge, skal Regjeringen træffe Bestemmelse efterat have hørt Althinget, saa har det for Udvalget, eller dog idetmindste for mig, vistnok derved tillige været en Bibetragtning, at Islænderne maaskee derigennem kunne blive frie for at faae et Normalbudget med Hensyn til de Dele

af deres Udgifter, som skulle tilveiebringes af Islænderne selv. Det maa erindres, at der i det Rigsdagen som Bilag til Efterretning meddeelte Udkast til en Forsatning for Island er talt om et saadant Normalbudget, og at Althinget er gaaet ind paa Tanken om det. Jeg har imidlertid en levende Fornemmelse af, at en Bevilling, der knytter sig til et Normalbudget, ikke har den oplivende og styrkende Kraft som en Bevilling, der er fri derfor, og jeg troer, at Regjeringen, naar det erkendes, at den bør have det i sin Magt, uafhængig af Stemningen paa Althinget — inden dette endnu har faaet den politiske Opdragelse, som intet Folk. faaer uden ved Frihedens Brug — at kunne hævde en fast, ordnet og regelmæssig Regjering deroppe, da maaskee iøvrigt vil kunne afstaae fra Tanken om et Normalbudget. Derom foreligger der dog jo nu Intet, og jeg har blot villet nævne, at disse Betragtninger havde været tilstede i Udvalget, og kun ikke havde fundet deres Udtryk i Betænkningen, endfige i selve vort Forslag, fordi de henhørte til de Ting, der ere særlig islandske, og som skulle ordnes i Samraad mellem Kongen og det islandske Althing.

Den høitærede Justitsminister har meent, at det var aldeles ufornodent nu at tage de islandske statsretlige Forhold under nærmere Overveielse og derom at tage Forbehold eller at fastsætte de foreslaaede Begrænsninger, skjøndt disse indskrænke sig til det absolut Fornødne, siden Sagen jo dog ikke kunde komme til endelig og virkelig Afgjørelse uden Rigsdagens senere Samtykke. Jeg skal i den Anledning først gjøre opmærksom paa det meget Uheldige i, at dette Samtykke efter Regjeringens Forslag kun skulde gives indirecte igennem Samtykket til den finansielle Lovs Skrafttræden, skjøndt vort Forhold til Island, hvis jeg maa gjentage Betænkningens Udtryk, dog sandelig ikke er udtømt dert, at Island trænger til Hjælp herfra, hvorfor Nødvendigheden af vor Medvirkning altsaa heller ikke vilde bortfalde paa den Dag, da Island trængte mindre til Hjælp eller, for ogsaa at nævne det, hvis Andre kunde og vilde gjøre os Overbud. Det er et virkelig statsretligt Baaud, som er tilstede, saa at Samtykket bør